

ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Předmět *Zeměpis* je vyučován jako samostatný předmět pro žáky II. stupně v 6. až 7. ročníku s 2 hodinovou týdenní dotací, v 8. a 9. ročníku s jednohodinovou dotací.
- Zeměpis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který směřuje k získávání a osvojování hlavních geografických pojmů, jevů, orientaci v geografickém prostředí. Učí žáky získávat a rozvíjet základní vztahy a zákonitosti v přírodním a socioekonomickém prostředí, ale i mezi nimi navzájem na území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území ČR, v Evropě a dalších světadílech. Zeměpis vede k utřídění geografických poznatků a dovedností do systému a jejich aplikace v praktickém životě. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.
- Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
 - frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
 - skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
 - zeměpisné vycházky s pozorováním
 - projekty
- Předmět *Zeměpis* úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda
 - chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
 - fyzika: astronomie, převody jednotek,...
 - přírodopis: rozšíření rostlin a živočichů, ochrana biosféry,...Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
 - matematika: měřítko mapy, práce s grafy zeměpisné vycházky s pozorováním,...
 - dějepis: historie států a jejich kultura,...
 - český jazyk: psaní velkých písmen v zeměpisných pojmech,...
 - anglický jazyk: rozšíření jazyka ve světě, zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích,...
 - výchova k občanství: rodina, postavení člověka ve společnosti,...
 - informatika: zdroj a zpracování aktuálních informací

Předmětem *Zeměpis* prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnota, postoje
- MEG: objevování Evropy, světa
- MU: kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy sociálního smíru a solidarity
- E: ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků
- vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají informace, formulují závěry

- používají odbornou termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků
- nalézají souvislosti mezi získanými poznatky z různých vzdělávacích oblastí a využitím v praxi
- využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní:

y

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se nasl
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozumí různým textům a záznamům, obrazovým materiálům a jiným informančním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a zapojení do společenského dění

Kompetence k řešení problémů:

- jsou schopni rozpoznat a pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení a využívat k tomu vlastní úsudek a zkušenosti
- učí se kriticky myslet
- vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- využívají logické, matematické a empirecké postupy, při kterých docházejí sami k objevům, řešením a závěrům
- argumentují, diskutují na dané téma, obhajují své výroky a jsou za ně odpovědní.
- Zhodnotí výsledky svých činů

Kompetence sociální a personální:

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel v týmu, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají se a jsou schopni o pomoc požádat, příp. pomoc poskytnout
- pociťují odpovědnost za své jednání, chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučeme z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- spoluvytvářejí kritéria hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Kompetence občanské:

- respektují přesvědčení druhých, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
 - dodržují pravidla slušného chování uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti a problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- vytvářejí si osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní:

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu a dodržují je

- jsou vedeni k efektivní práci, k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací, k hodnocení své práce
- jsou vedeni k přípravě a udržování učebního prostoru, k rozvíjení smyslu pro povinnost

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševné zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací digitálním prostředím jedná eticky

